

Asia: VN/24353/2024

HE eurooppalaista medianvapausasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n täydentävä lausunto asiaan HE eurooppalaista medianvapausasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hyvinvointialueet toimittavat jo nyt laajasti tietojaan toiminnastaan ja taloudestaan lain hyvinvointialueesta 120§ mukaisesti. Mielestämme näiden tietojen tulisi riittää myös mediavapausasetuksen vaatimien tietojen osalta, ja erillistä uutta tiedontoimitusvelvoitetta ei siten tarvita. Valvontaviranomaisena toimivalle liikenne- ja viestintävirastolle ei siten myöskään tarvitsisi toimittaa tietoa julkaistun tiedon sijainnista edes ennen mahdollista ostolaskudatan toimittamista valtiokonttoriin perusteilla olevaan hankintatietovarantoon (tästä ei vielä ole lainsäädäntöä).

Hyvil huomauttaa myös, että jokainen uusi raportoitava tieto aiheuttaa hyvinvointialueille kustannuksia, muodostaa vaatimuksia tietojärjestelmille ja lisää hyvinvointialueiden hallinnollista työtä. Erillisraportointivelvoitteita tulee siten välttää ja ensisijaisesti on pyrittävä kaikin keinoin hyödyntämään jo olemassa olevaa tietoa. Tiedonhallintalain 20§ mukaisesti viranomaisen on hyödynnettävä toisen viranomaisen tietovarannosta löytyvää tietoa. Myös hallitusohjelma pyrkii osaltaan vahvistamaan tiedon yhteentoimivuutta ja tietojen sujuvaa liikkumista.

Mediavapausasetus antaa kansallisen liikkumavaran 25 artiklan 2 kohdan alla seuraavasti ” Jäsenvaltiot voivat vapauttaa alle 100 000 asukkaan alueellisten yhteisöjen valtiotasoa alemmat hallintotasot ja tällaisten valtiotasoa alempien hallintotasojen suorassa tai välillisessä määräysvallassa olevat yhteisöt ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesta veloitteesta”. Ehdotamme, että Suomi ottaa käyttöön kansallisen liikkumavaran, mikäli ei katsota, että tietojen julkaisu on jo osa nyt julkisesti saatavilla olevia toiminta- ja taloustietoja. Tämä olisi linjassa hallitusohjelman kanssa siitä, että kansallisen lainsäädännön ei tule olla EU:n asettamia vaatimuksia

tiukempaa. Mikäli hyvinvointialueille määrätään uusia raportointivelvoitteita, on kyseessä uusi tai laajentuva tehtävä, jonka kustannukset tulee korvata täysimääräisesti.

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy katsoo, että nyt annettua esitystä koskien lakia mediamarkkinoiden valvonnasta 10§ ja sen perusteluosaa tulisi muuttaa siten, että hyvinvointialueiden ilmoitusvelvollisuus toteutetaan osana hyvinvointialueesta annetun lain 120§ annettavia tietoja.

Lain hyvinvointialueesta 120 § mukaan hyvinvointialueen on tuotettava tietoja hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta hyvinvointialueen toiminnan ja talouden ohjausta, johtamista ja seurantaa varten. Hyvinvointialueen on salassapitosäännösten estämättä toimitettava lain hyvinvointialueesta 116 §:ssä tarkoitetut tilinpäätös-, osavuosikatsaus- ja kustannustiedot sekä muualla laissa tai lain nojalla säännöllisesti toimitettavaksi edellytetyt taloustiedot Valtiokonttorille yhteentoimivuuden edellyttämässä muodossa. Hyvinvointialue vastaa toimittamiensa tietojen oikeellisuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuotettavista tiedoista sekä tietojen tuottamisen ja toimittamisen menettelytavoista ja ajankohdista. Valtiovarainministeriö vastaa hyvinvointialueesta annetun lain 120 §:ssä (611/2021) säädetyn mukaisesti hyvinvointialueiden taloustietojen yhteentoimivuuden edellytyksenä olevan tarkemman tietosisällön ja teknisten kuvausten määrittelyä varten tarvittavan yhteistyön järjestämisestä. Yhteistyöhön osallistuvat hyvinvointialueiden sekä niiden ministeriöiden ja muiden virastojen edustajat, joiden hallinnonalan lainsäädäntöön ja tehtäviin kuuluu määritellä hyvinvointialueiden talouden seurannassa ja raportoinnissa käytettäviä käsitteitä ja määrittelyjä. Yhteistyöhön perustuen valtiovarainministeriön asetuksella annetaan vuosittain tarkemmat säännökset seuraavana tilikautena tietojen toimittamiseen sovellettavista koodistoista, teknisistä kuvauksista ja raportointikokonaisuuksista.

Lainsäädännön selkeyden ja yhteentoimivuuden vuoksi olisi lisäksi hyvä tarkentaa mitä toimijoita kansallinen lainsäädäntö koskee myös pykälätasolla (vrt. perusteluteksti ja asetus laajentaa soveltamisalan kuntiin, kuntayhtymiin, hyvinvointialueisiin jne. ja pykäläteksti viittaa yleiskäsitteisesti vain valtioon).

Menna Hanna
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy